

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2025/52

06.11.2025

Paarma Lund Kreutzmann

Forslag til forespørgselsdebat om, hvilke initiativer vi bør iværksætte med henblik på at forebygge den stigende personfarlige kriminalitet blandt børn og unge under 18 år.

(Medlem af Inatsisartut Bo Martinsen, Demokraatit)

I Inuit Ataqatigiit arbejder vi fortsat for, at vores unge i Grønland skal have de bedste muligheder og levevilkår. Vores vigtigste indsats er at arbejde med udgangspunkt i vores børn og unges tanker og behov – for de er landets fremtid.

Det er rigtigt, at vi i de senere år oftere har set og hørt om unge under 18 år, der begår kriminalitet – ofte i grupper. Forbrydelserne handler ikke kun om hærværk, men også om alvorlige overgreb mod andre mennesker. Der ses tegn på manglende respekt for både medmennesker og voksne.

Dette kan vi i Inuit Ataqatigiit ikke acceptere, og vi ønsker at bidrage aktivt til løsninger.

Vi er enige i de synspunkter, som Naalakkersuisoq for Børn, Unge og Familier nævnte og støtter de nye initiativer, der er sat i gang.

Men vi mener også, at der skal reageres hurtigere, når unge begår kriminalitet – og at der allerede ved første forseelse skal være konsekvenser.

Her taler vi ikke om straf i form af fængsel, men om at barnet skal mærke, at handlingen bliver taget alvorligt, og at det, de har gjort, ikke er acceptabelt.

I Inuit Ataqatigiit respekterer vi børns rettigheder, og selvfølgelig skal børn og unge have rettigheder.

Men samtidig må voksne forblive voksne, og børn skal være børn.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Et barn må have grænser, og når de grænser overskrides, må der være konsekvenser.

Dette kan betyde, at opgaverne bliver flere, men det skal ses som en indsats, der bygger på ønsket om en bedre fremtid.

Vi skal også arbejde for at kunne stille krav til vores børn.

For eksempel mener vi, at reglerne om børns mulighed for at arbejde bør gøres mere åbne og tydelige.

Loven tillader, at børn kan arbejde fra 13-års alderen, men vi mener, det bør revurderes, hvad en 13-årig må lave, og hvor.

Det skal ikke forstås sådan, at børn skal udnyttes til hårdt arbejde – men i dag er mulighederne for begrænset.

Et barn, der efter skoletid arbejder 2-3 timer, måske ikke hver dag, tager ikke skade af det.

Tværtimod ser vi, at mange på den alder gerne vil arbejde, men virksomhederne er ofte tilbageholdende – måske på grund af lovgivningen.

Vi bør diskutere, hvordan vi kan samarbejde bedre med virksomhederne, så de lettere kan ansætte unge.

På den måde kan vi give de unge, der er på vej ud i en negativ retning, en chance for at tage ansvar og finde en positiv vej.

Derudover ser vi muligheder for at udvide samarbejdet med fritids- og frivillige initiativer.

For eksempel kan aktiviteter som hundeslædekørsel, kajaksejls, hjælp hos fangere eller landmænd, eller deltagelse i fiskeri give de unge ansvar og værdifulde oplevelser.

Et 14-årigt barn ville ikke tage skade af at deltage i en hundeslædetur fra Sisimiut til Kangerlussuaq og tilbage – tværtimod kunne sådanne oplevelser være livsændrende.

Med disse bemærkninger siger jeg tak for ordet.